Медичний університет

Газета виходить з 24 червня 1928 року

№1-2 (2877-2878)

П'ятниця, 31 січня 2014 року

Ціна договірна

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета нагороджена срібною медаллю Всеукраїнського конкурсу «Вища школа»

НАУКОВА СЕСІЯ

ПІДСУМКИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКИ

У цьому році наша alma mater відзначає 209-у річницю свого заснування. Уже понад два сторіччя університет йде шляхом служіння людям і медицині, високо несе звання одного з лідерів медичної освіти та науки країни.

15 січня традиційним пленарним засіданням наукової сесії завершилася низка заходів, які підсумували здобутки минулого року і визначили пріоритети розвитку університетської науки на новий рік.

Роботу наукової сесії відкрив ректор університету Володимир Лісовий: «Ми розуміємо, що новий рік має стати кроком уперед у розв'язанні актуальних завдань медичної науки, проведенні інноваційних наукових досліджень, запровадженні отриманих наукових результатів у практику охорони здоров'я, кроком уперед в інтеграції наукової та навчальної діяльності, підготовці науково-педагогічних та наукових кадрів, міжнародному науковому співробітництві. Саме на це будуть спрямовані наші зусилля у 2014 році».

Актову промову *«Перинатальна патоморфологія: сучасні досягнення та перспективи розвитку»* учасникам наукового форуму проголосила професор **Ірина Сорокіна**. До здобутків минулого року належить наукове відкриття, про яке детально доповів професор **Валерій Бойко** (*«П'єзобіосинтетичний ефект у біологічних тканинах»*). Досягненням у галузі лікування ішемічних інсультів була присвячена доповідь професора **Ірини Григорової** *«Клініко-патогенетичні та лікувальні аспекти ішемічних інсультів»*.

Напередодні було проведено Фестиваль молодіжної науки, до якого увійшли олімпіада, брейн-ринг, засідання студентського дебатного клубу та міжвузівська конференція. Пленарне засідання наукової сесії завершилося нагородженням молодих учених – переможців Фестивалю, який підтвердив, що наші молоді науковці весь час перебувають у творчому пошуку, знаходять нові форми розвитку потенціалу та презентації своїх наукових здобутків.

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ ДАТ НА ПЕРШИЙ КВАРТАЛ 2014 р.

Січень

Бурлаченко Георгій Андрійович (08.01.1894–1967) – 120 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри рентгенології ХМІ (1950–).

Гапон Євген Микитович (23.01.1904–1950) – 110 років з дня народження видатного хіміка, завідувача кафедри хімії ХМІ (1929–1931).

Малая Любов Трохимівна (13.01.1919–14.04.2003) – 95 років з дня народження академіка НАН і АМН України, Героя Соціалістичної Праці (1979) та Героя України (1999), заслуженого діяча науки УРСР (1968), лауреата Державних премій СРСР (1974) та України, засновника та директора Інституту терапії АМН України, завідувача кафедр факультетсько-госпітальної терапії (1955–1961) та госпітальної терапії і клінічної фармакології (1961–2003) ХМІ (згодом ХДМУ), декана лікувального факультету (1956–1958), почесного громадянина м. Харкова (1999).

Пейсахович Григорій Ісаакович (16.01.1909–01.12.1980) – 105 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри оперативної хірургії й топографічної анатомії (1959–1974).

Лютий

Високович Володимир Костянтинович (09.02.1854–07.06.1912) – 160 років з дня народження видатного патологоанатома, бактеріолога, епідеміолога, першого завідувача Бактеріологічного інституту ХМТ (1889–1895), вченого, який уперше у світі провів профілактичні щеплення проти черевного тифу (1899).

Мітасов Іван Григорович (15.02.1919–11.09.2006) – 95 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри факультетської хірургії ХМІ (1970–1991).

Трубніков Віктор Пилипович (16.02.1924–09.09.1995) – 90 років з дня народження заслуженого діяча науки УРСР, завідувача кафедри ортопедії, травматології та військово-польової хірургії ХМІ (1962–1989).

Березень

Бокаріус Микола Сергійович (31.03.1869–23.12.1931) – 145 років з дня народження видатного судового медика, організатора судово-медичної та криміналістичної служби в Україні, першого заслуженого професора УРСР (1925), завідувача кафедри судової медицини ХМІ (1910–1931), засновника та директора інституту науково-судової експертизи (1923).

Гіршман Леонард Леопольдович (25.03.1839–03.01.1921) – 175 років з дня народження заслуженого професора (1893), видатного офтальмолога, засновника і директора офтальмологічної клініки Харківського університету (1872–1905), завідувача кафедри офтальмології Харківського університету (1885–1905), почесного громадянина м. Харкова, засновника училища для сліпих дітей у м. Харкові.

Лазаревич Іван Павлович (17.03.1829–25.02.1902) – 185 років з дня народження відомого акушера-гінеколога, винахідника багатьох акушерських інструментів, завідувача кафедри акушерства, жіночих та дитячих хвороб Харківського університету (1863–1885).

Ломиковський Михайло Михайлович (1849–) – 165 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри лікарської діагностики з пропедевтичною клінікою (з 1892), декана медичного факультету (1901–1905).

Попов Євген Олексійович (08.03.1899–06.06.1961) – 115 років з дня народження академіка АМН СРСР, відомого вченого-психіатра, завідувача кафедри психіатрії 1-го ХМІ (1932–1940).

ФЕСТИВАЛЬ МОЛОДІЖНОЇ НАУКИ

МІЖВУЗІВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ

14 січня під час проведення Фестивалю молодіжної науки відбулася Міжвузівська конференція молодих учених та студентів «Медицина третього тисячоліття».

У конференції взяли участь 529 молодих учених та студентів, серед яких 266 виступили із усними доповідями, 58 представили стендові доповіді.

Слід зазначити, що цього року в щорічній зимовій конференції збільшилася кількість учасників з інших навчальних закладів, серед яких делегації із Бєлгородського державного університету та Курського медичного університету (Росія), Української державної академії залізничного транспорту, Буковинського державного медичного університету, Харківської медичної академії післядипломної освіти, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України», ДУ «Інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України», Національного фармацевтичного університету.

Усі учасники отримали іменні сертифікати та збірки тез.

Ганна Кожина, *куратор Ради молодих учених*

ОСВІТНІЙ КУРС

УСПІШНА РЕАЛІЗАЦІЯ ПІЛОТНОГО ПРОЕКТУ – ЦЕ СПІВПРАЦЯ БАГАТЬОХ ЛЮДЕЙ

ДОВІДКА

Під час роботи Освітнього курсу практичні лікарі ознайомилися з основними питаннями Пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою, уніфікованим клінічним протоколом медичної допомоги МОЗ України з діагностики і лікування артеріальної гіпертензії та її ускладнень у поєднані з асоційованими станами в певних категоріях пацієнтів.

Фахівці провідних наукових шкіл прочитали лекції з питань класифікації, діагностики, лікування гіпертонічної хвороби та її ускладнень, надали настанови щодо сучасних методів лікування. Від нашого університету виступили завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства професор Т.С. Оспанова з доповіддю на тему: «Класифікація, формулювання та кодування діагнозу. Оцінка серцево-судинних ризиків, ураження органів-мішеней», професор кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб А.А. Заздравнов з доповіддю щодо лікування гіпертензії у хворих з метаболічним синдромом, ожирінням та цукровим діабетом й стосовно протоколу обстеження хворого на артеріальну гіпертензію виступила професор кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки Т.М. Амбросова.

У Харкові на базі нашого університету обговорили підсумки реалізації в Україні Пілотного проекту з впровадження державного регулювання цін на медикаменти для лікування хворих на гіпертонію та механізму часткового відшкодування вартості цих ліків.

Станом на 13 грудня в Україні було використано 75 % виділених на 2013 рік коштів на реалізацію пілотного проекту. Про це 24 грудня в ході освітнього курсу в Харкові для лікарів сімейної медицини, кардіологів, терапевтів шести областей України (Харківської, Дніпропетровської, Донецької, Луганської, Сумської, Запорізької) розповів головний позаштатний терапевт Міністерства охорони здоров'я України Василь Нетяженко. За його словами, значних успіхів у реалізації проекту досягли Чернівецька, Херсонська, Житомирська, Рівненська та Волинська області, які освоїли 100% виділених коштів. Харківська та Луганська області станом на сьогодні також використали всі виділені кошти.

«Протягом 2013 року Харківська область посідала одне з провідних місць у реалізації пілотного проекту», – розповіла заступник Департаменту охорони здоров'я Харківської облдержадміністрації Галина Сіроштан. За її словами, це стало можливим завдяки співпраці багатьох людей – медичних працівників, науковців, спеціалістів, які здійснювали постійний моніторинг реалізації проекту в Харківській області. У цілому, вважає Галина Сіроштан, можна говорити про успіх реалізації пілотного проекту для гіпертоніків у регіоні. Про це свідчить і зниження викликів «швидкої допомоги» зі скаргами на підвищений тиск. «Якщо у 2012 році викликів із приводу гіпертонічної хвороби на Харківщині було 22 % від усієї кількості, то на сьогодні – 14,9 %», – повідомила заступник директора Департаменту.

Що стосується ситуації по Україні, то, за даними Василя Нетяженка, до лікаря в 2013 році звернулися 70 % хворих на гіпертонію українців. У Харкові цей показник становить 60 %, у Києві – 22 %. У той же час в Європі, за словами Нетяженка, у середньому він не перевищує 30 %.

Говорячи про плани щодо реалізації проекту у 2014 році, Галина Сіроштан зазначила, що успіх у цій роботі можливий лише за умови злагодженої роботи Центральних районних лікарень і центрів первинної медико-санітарної допомоги, особистої відповідальності кожного працівника за результат. «Коли ми всі потиснемо один одному руки, все буде добре», – вважає вона.

За матеріалами ***Марини Шевченко***
(Харківський обласний центр здоров'я)
Фото: ***Юрій Геращенко***

ДАТИ І ПОДІЇ

8 січня – День повитухи

У цей день славили повитух і породіль. Жінки брали своїх дітей і з подарунками й поздоровленнями йшли до повитух, які допомагали їм при пологах. Ті, у свою чергу, пригощали гостей кашею.

30 січня – Всесвітній день допомоги хворим на проказу

Відзначається з 1954 р., заснований у 1953 р. Раулем Фоллеро, який присвятив усе своє життя боротьбі із хворобою Хансена – проказою.

ФЕСТИВАЛЬ МОЛОДІЖНОЇ НАУКИ

У ДИСКУСІЇ НАРОДЖУЄТЬСЯ ІСТИНА

Вдруге засідання студентського дебатного клубу проходить у стінах університету (темою першого була «Трансплантологія: майбутнє і сьогодення»). Цьогоріч Студентське наукове товариство винесло на дискусію не менш актуальну тему – «Сурогатне материнство: за та проти».

На сьогодні сурогатне материнство стало єдиним шансом для безплідних сімей мати генетично рідну дитину, але багато хто дотримується іншої думки. Саме в дебатному клубі мали право висловити свою думку всі присутні: від студента до професора. Спочатку позицію ПРОТИ підтримало майже 70% учасників, але після промови завідувача кафедри акушерства, гінекології та дитячої гінекології професора Ірини Тучкіної багато хто змінив свою думку.

Під час палких дебатів висвітлювалися психологічні, фізіологічні, юридичні, етичні та релігійні аспекти. Як влучно зауважив професор Валерій М`ясоєдов: «Кожен має дотримуватися своєї думки, а не слідувати чужій», тому студенти чітко висловлювали своє ставлення до цього питання, спираючись на власні знання.

Традиційно на початку засідання провели опитування (серед жінок), завдяки якому було з'ясовано, що 92% респондентів змогли б виносити дитину як сурогатна матір, але, з іншого боку, 82% не хотіли б, щоб їх дитина була від сурогатної матері.

Дебатний клуб – це місце, де можна проявити себе та почути думку професіонала. Саме в такому «змаганні» народжується істина. Дебатуйте з нами!

Христина Потіхенська, *голова ради Студентського наукового товариства*

НА ШЛЯХУ ДО НАУКОВИХ ВЕРШИН

Жваво, цікаво та корисно для всіх присутніх пройшла чергова, традиційно очікувана конференція студентів та молодих учених «Медицина третього тисячоліття». Найкращі здобутки молодих науковців було представлено на секції «Інфекційні хвороби, епідеміологія, дерматологія, фтизіатрія», з трибуни якої прозвучало 17 усних доповідей, доповненням до яких стало три стендових повідомлення.

Очікування близько ста учасників форуму не виявилися марними, адже доповідачі представили досить широкий спектр найактуальніших проблем світової та вітчизняної медицини. Зокрема, це питання патогенезу, епідеміології, клініки, діагностики, лікування, профілактики гепатиту В, ВІЛ-інфекції/СНІДу, кліщьового бореліозу, туберкульозу в поєднанні зі СНІДом, бактерійних і вірусних менінгітів та енцефалітів, сказу, грипу, псоріазу, інфекційних та пухлинних уражень шкіри, інфекцій серця, легень, нервової і травної системи. Переможці конференції отримали грамоти та подарунки, всі учасники – сертифікати, а найголовніше – знання, які в майбутньому допоможуть знайти відповіді на безліч питань та викликів на професійному шляху лікаря.

Напевно, кожен із присутніх почерпнув для себе необхідну та важливу інформацію. Для деяких учасників конференція стала першим, а для інших – вже поступальним і вирішальним кроком на нелегкому, але завжди цікавому та пізнавальному шляху до вершин науки і лікарської майстерності. Щиро бажаємо всім, хто вже вирішив присвятити науці своє життя, обов'язково віднайти ключі до цієї заповітної мрії.

В.Г. Ткаченко, *асистент кафедри інфекційних хвороб*

К.В. Юрко, *доцент кафедри*

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦІВ ОЛІМПІАДИ «ЗЕМСЬКИЙ ЛІКАР»!

13 січня в рамках Фестивалю молодіжної науки Харківського національного медичного університету відбулася олімпіада молодих учених «Земський лікар», в якій змагалися 38 науковців, серед них 5 учасників з Національного медичного університету ім. Богомольця.

Олімпіада складалася з 3 турів:

1) вирішення тестових завдань формату «Крок 3»;

2) вирішення ситуаційних завдань;

3) практичні навички з надання невідкладної допомоги.

До складу журі увійшли член-кореспондент НАМН України професор В.М. Лісовий, професор В.В. М'ясоєдов, професор Г.М. Кожина, д.мед.н. В.В. Школьнік, д.мед.н. Т.В. Чайченко, доцент М.М. Шишлаков, к.мед.н. Н.С. Куфтеріна.

Після засідання журі та підбиття підсумків переможці розподілилися таким чином:

І місце – Т.С. Заїкіна (кафедра внутрішніх хвороб №2 і клінічної імунології та алергології);

ІІ місце – Д.В. Шамрай (Національний медичний університет ім. Богомольця);

ІІІ місце – О.Г. Граділь (кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології).

Щиро вітаємо всіх учасників олімпіади та бажаємо їм творчого натхнення та подальших перемог!

Наталія Куфтеріна, *голова Ради молодих учених*

БРЕЙН-РИНГ ДЛЯ ІНТЕЛЕКТУАЛІВ

Фестиваль молодіжної науки продовжив брейн-ринг, що у повному обсязі розкрив весь інтелектуальний потенціал молодих учених університету.

Увечері 13 січня в аудиторії №2 відбулося інтелектуальне змагання, яке дозволило учасникам брейн-рингу оцінити не тільки свої наукові досягнення, але й відчути необхідність у постійному вдосконалюванні професіоналізму й загальної ерудованості.

У брейн-рингу взяли участь 7 команд різних наукових напрямків. До складу журі увійшли проректор з наукової роботи професор В.В. М'ясоєдов, куратор Ради СНТ та молодих учених професор Г.М. Кожина, голова Ради молодих учених Н.С. Куфтеріна, аспірант О.Л. Онікієнко.

Питання, на які треба було дати відповіді протягом короткого часу, стосувалися не тільки професійних проблем, а й медичної етики, художньої літератури тощо.

У ході інтелектуального змагання переможцями стали:

І місце – команда кафедри внутрішніх хвороб №2 і клінічної імунології та алергології;

ІІ місце – команда стоматологічного факультету «Президент»;

ІІІ місце – команда кафедри пропедевтики внутрішньої медицини і основ біоетики та біобезпеки «Палата № 6».

Щиро вітаємо переможців і чекаємо на нові команди в наступному сезоні брейн-ринга молодих учених!

Олександр Онікієнко

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ УНІВЕРСИТЕТУ В 2013 РОЦІ

Кінець кожного року в нашому університеті традиційно є часом підбиття підсумків роботи, аналізу проблем, визначення пріоритетів за всіма напрямками діяльності. Саме цим питанням було присвячене засідання вченої ради університету з порядком денним «Звіт про наукову діяльність колективу університету за 2013 рік, виконання плану підготовки науково-педагогічних кадрів. Затвердження плану науково-дослідних робіт на 2014 рік», яке відбулося 26 грудня 2013 року.

За розглядом основного питання було відзначено, що наукова діяльність університету є тим підґрунтям, на якому створюються нові освітні технології, розробляються нові підходи до покращання якості медичної допомоги, забезпечується зростання рівня здоров'я населення України.

Розуміння ректоратом ключових напрямів діяльності щодо забезпечення наукової роботи давало змогу цілеспрямовано реалізовувати завдання за кожним із видів забезпечення (фінансовим, матеріально-технічним, кадровим, організаційним), маючи за кінцеву мету інтеграцію наукової, навчальної та практичної діяльності колективу.

У 2013 році в університеті виконувалися 13 (проти 11 у 2012 році) науково-дослідних робіт, фінансованих за рахунок коштів держбюджету, та 43 ініціативні (пошукові) НДР. Обсяг бюджетного фінансування наукової діяльності у звітному році склав 3235 тис. грн (у 2012 році – 3300 тис. грн), позабюджетного – 2650 тис. грн (2077 тис. грн у 2012 році).

У 2013 році до складу університету як структурний підрозділ увійшов Харківський центр серцево-судинної хірургії, який переорієнтовується на сучасну проблематику за напрямом своєї діяльності. Наказом Держлікслужби України від 11.04.2013 № 518 Харківський національний медичний університет внесений до Переліку лікувально-профілактичних закладів, що долучаються Державною службою України з лікарських засобів для проведення клінічних випробувань та спеціалізованої оцінки матеріалів клінічних випробувань медичних виробів з метою їх державної реєстрації. Наказом Державної санітарно-епідеміологічної служби України від 25 січня 2013 р. № 6 «Про затвердження Переліку установ, організацій, лабораторій, що можуть залучатися до проведення державної санітарно-епідеміологічної експертизи» університет включено до відповідного Переліку. ЦНДЛ, гігієнічні кафедри, НДІ гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ атестовані Комітетом з гігієнічної регламентації терміном на 2 роки.

План НДР на 2014 рік включає виконання 14 НДР, запропонованих МОЗ України для фінансування за рахунок загального фонду держбюджету, 39 ініціативних (пошукових) НДР, 11 НДР, що фінансуються на підставі господарських договорів.

Впровадження результатів наукової діяльності в практику охорони здоров'я традиційно було в центрі уваги у звітному році. За результатами виконання наукових робіт у 2013 році подано 33 пропозиції (проти 41 у 2012 році) для включення до реєстру галузевих нововведень, видано 6 та подано до друку 4 методичні рекомендації, видано 17 і подано до друку 4 інформаційні листи. За кількістю поданих нововведень кращими стали кафедри внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології (6), акушерства, гінекології та дитячої гінекології (5), внутрішньої медицини № 3 (4), терапевтичної стоматології (4), хірургії № 1 (4), хірургії № 2 (4). Методичні рекомендації було видано кафедрами патологічної анатомії, гігієни та екології № 1, стоматології, НДІ ГП і ПЗ; інформаційні листи підготували кафедри акушерства та гінекології, дитячої гінекології (2), клінічної фармакології (2), епідеміології (2), фтизіатрії (2), мікробіології (2), фармакології, хірургії № 3, гігієни та екології № 1, дитячої хірургії, інфекційних хвороб.

У 2013 році співробітниками університету отримано 92 патенти (у тому числі 4 – на винаходи), направлено 91 заявку (у тому числі 8 – на винаходи). Патенти на винаходи отримали кафедри внутрішніх та професійних хвороб, дитячої хірургії та дитячої анестезіології, біологічної хімії, ЦНДЛ. Заявки на винаходи подали кафедри педіатрії № 1 та неонатології (2), дитячої хірургії та дитячої анестезіології (2), акушерства та гінекології № 1 (1), стоматології дитячого віку (1), дерматології, венерології і СНІДу (1), ЦНДЛ (1). Кращі кафедри за кількістю отриманих патентів на корисні моделі: 9 патентів – внутрішньої медицини № 2; 8 патентів – хірургії № 1; 6 патентів – урології, нефрології та андрології; по 5 патентів – внутрішньої медицини № 3; хірургії № 2; по 4 патенти – внутрішніх та професійних хвороб, педіатрії № 1, акушерства, гінекології та дитячої гінекології, судової медицини, медичного правознавства; по 3 патенти – ортопедичної стоматології, акушерства та гінекології № 1, хірургії № 3. Авторські свідоцтва отримали кафедри акушерства та гінекології № 1, терапевтичної стоматології.

Групою науковців НТУ «ХПІ», ДУ «НДІ загальної та невідкладної хірургії НАМНУ» і Харківського національного медичного університету експериментально виявлено і теоретично обґрунтовано невідоме раніше явище п'єзосинтетичного ефекту в біологічних тканинах (п'єзобіосинтез). Наукове відкриття зробили д-р мед. наук В. Бойко, д-р мед. наук П. Замятін, д-р мед. наук В. Жуков, д-р т. наук П. Щапов, к.б.н. В. Невзоров, д.б.н. О. Клімова.

Співробітниками університету у 2013 році зроблено 146 (проти 144 у 2012 році) доповідей на зарубіжних наукових форумах, 721 доповідь (проти 850 у 2012 році) – на українських наукових форумах, 80 (проти 123) – у країнах СНД. Показники минулого року дещо зменшилися порівняно з аналогічними показниками року позаминулого року. За кількістю доповідей, зроблених на зарубіжних наукових форумах, кращими були кафедри ПВМ № 1, психіатрії, внутрішньої медицини № 3, суспільних наук, офтальмології, педіатрії № 1.

Науковцями університету видано 25 монографій, надруковано 1721 наукову статтю та 2062 тези доповідей. Серед авторів монографій: професори О.М. Біловол, В.В. Бойко, Г.І. Губіна-Вакулик, А.М. Дащук, Т.В. Звягінцева, В.М. Лісовий, В.Д. Марковський, В.В. Мінухін, І.Ю. Робак, Г.С. Сенаторова, Г.О. Сирова, У.А. Фесенко та ін.

За показниками наукометричної бази даних Scopus наш університет у 2013 році посідав 28-е загальне і 5-е серед медичних ВНЗ місце (кількість публікацій – 174, кількість цитувань – 433, індекс Гірша – 13).

Деяку роботу проведено щодо включення періодичних видань університету до міжнародних наукометричних баз: змінено дизайн видань, обов'язковим стало надання авторами англомовного тексту публікацій, розробляються сайти журналів.

У 2013 році на базі та за участю ХНМУ проведено 42 наукові форуми (12 з яких було внесено до Реєстру). Знаковими серед форумів стали I Національний конгрес з рідкісних хвороб, III Слобожанський стоматологічний форум, традиційні Сідельніковські читання, міжнародна конференція урологів та ін.

Університет брав активну участь у виставкових заходах, зокрема в Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра – 2013», виставці наукових досягнень ВНЗ м. Харкова, де було представлено наукові розробки кафедр хірургії № 1, дитячої хірургії, оториноларингології, ортопедичної стоматології та ін.

Питання підготовки науково-педагогічних кадрів набувають усе більшого значення на тлі тих завдань, які ставить перед собою університет, зокрема, бути лідером національної медичної освіти та науки. У 2013 році в університеті навчалися 2 докторанти, 62 очні та 44 заочні аспіранти, 31 магістрант, 52 клінічні ординатори. В університеті виконувалися 40 докторських та 220 кандидатських дисертацій, заплановано 10 докторських та 47 кандидатських дисертацій; захищено 9 докторських та 31 кандидатська дисертація; подано до спеціалізованих вчених рад 2 докторські та 19 кандидатських дисертацій. Аналіз виконання дисертаційних робіт за спеціальностями свідчить про необхідність зосередження

НАУКОВА РОБОТА ХНМУ

зусиль на підготовці докторів та кандидатів наук насамперед зі стоматології, педіатрії, акушерства та гінекології.

Минулий рік був багатим на події в молодіжній науці, завдяки зусиллям куратора проф. Г.М. Кожиної, голови Ради молодих учених університету Н. Куфтеріної та голови Ради СНТ Х. Потіхенської. 28 студентів університету взяли участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді з 14 дисциплін і посіли 2 призові місця; 5 студентів брали участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт і посіли 5 призових місць. На базі університету проведено 2-й тур Всеукраїнської студентської олімпіади з медичної генетики. Молоді науковці, студенти перебувають у постійному пошуку нових форм роботи. Так, у січні 2013 року в рамках Наукової сесії університету було започатковано проведення Фестивалю молодіжної науки, який включав олімпіаду магістрантів, аспірантів та клінординаторів «Земський лікар», засідання студентського дебатного клубу з питань трансплантології, брейн-ринг молодих учених «Медицина без меж», ярмарок інноваційних проектів молодих учених та студентів, міжвузівську конференцію молодих учених та студентів «Медицина третього тисячоліття». Молоді науковці та студенти у вересні 2013 р. взяли активну участь у першому іміджевому проекті «Ніч науки», реалізованому за участю Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради та підтримки Німецького товариства міжнародного співробітництва. Користуючись нагодою, хочу подякувати всім молодим науковцям, студентам за гідне представництво alma mater у заходах різного рівня.

Міжнародне співробітництво нашого університету у 2013 році характеризувалося участю наших співробітників у виконанні 13 міжнародних проектів, 104 співробітники взяли участь у роботі 134 наукових форумів за кордоном, 13 співробітників стажувалися за кордоном.

На засіданні вченої ради було підбито підсумки рейтингової оцінки наукової діяльності кафедральних колективів. Краща двадцятка кафедр 2013 року за показником наукової активності одного співробітника виглядає наступним чином:

Місце	Кафедра	Кількість балів
1	Кафедра внутрішньої медицини № 1	6486,14
2	Кафедра патологічної анатомії	6432,78
3	Кафедра хірургії № 1	6122,31
4	Кафедра клінічної фармакології	5869,17
5	Кафедра медичної генетики	4683,20
6	Кафедра психіатрії, наркології та медичної психології	4600,30
7	Кафедра акушерства та гінекології № 1	4411,74
8	Кафедра епідеміології	4125,45
9	Кафедра ПВМ № 1, основ біоетики та біобезпеки	3976,46
10	Кафедра інфекційних хвороб	3863,61
11	Кафедра внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології	3619,90
12	Кафедра урології, нефрології та андрології	3611,02
13	Кафедра внутрішніх та професійних хвороб	3610,94
14	Кафедра фармакології та медичної рецептури	3539,86
15	Кафедра нейрохірургії	3533,0
16	Кафедра педіатрії № 1 та неонатології	3529,60
17	Кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології	3477,0
18	Кафедра внутрішньої медицини № 3	3403,64
19	Кафедра хірургії № 2	3162,59
20	Кафедра стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології	3067,67

Розвиток бази «Наука онлайн» дав змогу визначити кращих науковців університету 2013 року (за абеткою):

Бабак Олег Якович
Бойко Валерій Володимирович
Гаргін Віталій Віталійович
Гречаніна Олена Яківна
Губіна-Вакулік Галина Іванівна
Жуков Віктор Іванович
Журавльова Лариса Володимирівна
Завгородній Ігор Володимирович
Капустник Валерій Андрійович
Кожина Ганна Михайлівна
Коробчанський Володимир Олексійович
Коростій Володимир Іванович
Кравчун Павло Григорович
Лісовий Володимир Миколайович
Марковський Володимир Дмитрович
Назарян Розана Степанівна
Сенаторова Ганна Сергіївна
Сорокіна Ірина Вікторівна
Фадєєнко Галина Дмитрівна
Чумаченко Тетяна Олександрівна

З 2014 року рейтинг кращих науковців буде доступний у режимі онлайн поряд з рейтингом кафедральних колективів університету.

На засіданні вченої ради було визначено головні завдання щодо подальшого розвитку наукової діяльності у 2014 році. Серед них інтеграція наукової та навчальної діяльності; проведення інноваційних наукових досліджень; підготовка науково-педагогічних та наукових кадрів; міжнародне наукове співробітництво.

Я хотів би всім колегам, знаним та молодим науковцям, студентам, тим, для кого Наука є покликанням, сказати слова подяки за відданість своїй справі й побажати всього найкращого!

В.В. М'ясоєдов, *проректор з наукової роботи, професор*

ВІТАЄМО!

Співробітниками ХНМУ одержано патенти на такі винаходи та корисні моделі:

1. Спосіб моделювання п'єзобіосинтезу. Автори: **В.В. Бойко, П.М. Замятін, В.І. Жуков, П.Ф. Щапов, В.П. Невзоров, О.Ф. Невзорова, О.М. Клімова.**
2. Спосіб оцінки електричних параметрів клітинних мембран біологічних тканин при механічних впливах. Автори: **В.В. Бойко, П.М. Замятін, В.І. Жуков, П.Ф. Щапов, В.П. Невзоров, О.Ф. Невзорова, О.М. Клімова.**
3. Спосіб лікування облітеруючого атеросклерозу артерій гомілки. Автори: **В.В. Бойко, В.О. Прасол, О.І. Пітик, К.В. М'ясоєдов, Д.О. Кірієнко.**
4. Спосіб визначення показань до хірургічного лікування патології абдомінальної аорти. Автори: **В.В. Бойко, С.І. Лях, П.М. Замятін, В.О. Прасол.**
5. Спосіб тимчасового гемостазу абдомінальної аорти. Автори: **В.В. Бойко, С.І. Лях, П.М. Замятін, В.О. Прасол.**
6. Спосіб оцінки ефективності лікування хворих з поєднаним перебігом вібраційної та гіпертонічної хвороби. Автори: **В.А. Капустник, Н.К. Сухонос.**
7. Спосіб ранньої діагностики можливого розриву аневризми абдомінальних відділів аорти. Автори: **С.І. Лях, В.В. Бойко, П.М. Замятін, В.О. Прасол.**
8. Спосіб прогнозування часткової атрофії зорового нерва як наслідку запалення зорового нерва при увеїті. Автори: **М.В. Панченко, М.М. Самофалова, О.М. Гончарь, М.В. Фрянцева.**
9. Спосіб діагностики загострення бронхіту. Автори: **М.О. Шелест, М.О. Клименко.**

Т.Г. Євтушенко, *керівник служби інтелектуальної власності ХНМУ*

К 95-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ Л.Т. МАЛОЙ

ТАЛАНТ, ПОЄДНАНИЙ З ЛЮБОВ'Ю ДО ПРОФЕСІЇ

Любов Трохимівна Малая належала до славної плеяди корифеїв вітчизняної медицини. Вона була яскравим прикладом поєднання високої людської простоти й величі, гуманізму Лікаря, глибини знань, широти інтересів, сміливості думки й точності передбачення енциклопедично освіченого Вченого, досвіду вмілого Організатора охорони здоров'я й таланту справжнього Вчителя. Дивне життя поєднало в собі війну й самовіддане служіння обраній професії, жагуче бажання зробити вітчизняну охорону здоров'я найпередовішою у світі, прагнення поділитися своїми знаннями з колегами, постійну участь у процесах інформування фахівців і населення в галузі клінічної медицини.

Усе професійне життя Л.Т. Малої було пов'язане з Харківським національним медичним університетом. Любов Трохимівна жила й працювала в той час, коли ще нічого не було відомо про медицину, яка ґрунтувалася на доказах, однак академік Малая була одним із кращих кардіологів країни й повертала до життя навіть безнадійних пацієнтів. Багато часу у своєму житті Любов Трохимівна присвятила самоосвіті. Талант, дарований їй природою, поєднався з палкою любов'ю до своєї професії. Уся діяльність академіка Малої була сконцентрована й спрямована на допомогу хворому, адже в цьому й полягав зміст усього її життя.

Зазвичай усі статті, присвячені біографії академіка НАН і АМН України, РАМН Л.Т. Малої, перераховують її досягнення та учнів у різних розділах внутрішніх хвороб. Однак, мабуть, немає жодної галузі цієї багатогранної медичної науки, де б Любов Трохимівна та її школа не відзначилися гідним внеском. Жоден учений минулого не написав такої великої кількості статей, і, упевнений, ніхто й ніколи не зможе навіть наблизитися до цього результату в майбутньому.

Хотілося б вірити, що лікарі, яким пощастило працювати й учитися у Любові Трохимівни Малої, передадуть новим поколінням частку свого професіоналізму й людяності і цей зв'язок ніколи не перерветься.

Олександр Біловол, *академік НАМН України*

В ПАМЯТЬ О ВЕЛИКОМ УЧИТЕЛЕ

В 2013 году вышла в свет книга воспоминаний «Ученики об Учителе», посвященная выдающемуся ученому, талантливому врачу академику Любови Трофимовны Малой. Книга ценна не только собранным в ней материалом, но и образом личности, который просматривается сквозь строки. В своих воспоминаниях о талантливом педагоге, воспитавшем не одно поколение блестящих ученых и врачей, которые ныне известны не только в Украине, но и за ее пределами, ученики Любови Трофимовны, работавшие под ее началом, просто и емко рассказывают о методах работы и личностных качествах замечательного ученого, врача и педагога. Отрывки из этой книги-воспоминания мы и представляем вашему вниманию.

Л.Т. Малая в кругу академиков

Вот что пишет руководитель Северо-Восточного научного центра МОЗ и НАМН Украины, академик, заслуженный деятель науки и техники, народный депутат Украины **А.Н. Беловол**: «Каждая встреча с Любовью Трофимовной открывала что-то новое и важное, служила толчком к познанию нового в науке и жизни. Общение с ней вырабатывало волю и масштабность мышления – важнейшие качества для каждого ученого и общественного деятеля. Именно у Любови Трофимовны я научился ценить людей, любить науку, любить Отчизну. Любовь Трофимовна обладала редчайшим даром – она умела рассмотреть человека, разглядеть его способности и талант, приблизить к себе одаренных и создать все условия для реализации способностей человека».

Выдающийся педагогический талант Любови Трофимовны отмечает в своих воспоминаниях директор Национального Института терапии имени Л.Т. Малой НАМН Украины профессор **Г.Д. Фадеенко**: «…ежедневное общение с Любовью Трофимовной на протяжении более чем 20 лет оказало на меня, как впрочем и на других моих коллег, абсолютное воздействие ее мощной энергетики. Любовь Трофимовна фактически сформировала нас, тогда еще молодых специалистов, виртуозно делая «прививки» профессионализма – умение нести высокую ответственность за порученное дело, стремление к новаторству, инициативе, колоссальной работоспособности и патриотизма – любви и преданности к своей работе, то есть – к Институту, к Родине.

Любовь Трофимовна была классическим профессором из старой генерации, великолепным клиницистом. Чрезвычайное значение она придавала клинической работе, ежедневно консультируя больных. Стремилась в первую очередь осмотреть наиболее тяжелых или диагностически сложных пациентов».

Талант большого ученого, способного определять перспективные направления в науке отметил заведующий кафедрой внутренней медицины Харьковского национального медицинского университета, заслуженный деятель науки и техники Украины профессор **О.Я. Бабак**: «Любовь Трофимовна старалась сама и приучила коллектив быть на острие науки, доверяла и поручала серьезные дела молодым сотрудникам. Так, более тридцати лет назад она определила для работы целое направление – исследование нейрогуморальных механизмов при заболеваниях сердечно-сосудистой системы, чем занимаемся до сих пор и являемся лидерами не только в Украине, но и во всем постсоветском пространстве».

О неиссякаемой душевной энергии Любови Трофимовны вспоминает заслуженный врач Украины, заведующий отделом острого инфаркта миокарда **Н.П. Копица**: «То, что Любовь Трофимовна необыкновенный человек, я понял еще при первой встрече в аудитории, куда она пришла читать лекцию студентам мединститута, в их числе и мне. Поразила феноменальная энергетика, которая чувствовалась едва ли не в каждом взгляде, движении внешне обычной женщины, и это убеждало в том, что перед нами незаурядный, как говорится, высокого полета человек.

По окончании мединститута, работая с Любовью Трофимовной на протяжении не одного десятка лет, я не переставал удивляться неисчерпаемому запасу энергии, редкой целеустремленности и работоспособности своего Учителя. Казалось, ей нипочем многочисленные и длительные деловые поездки по странам и континентам на съезды, конференции, симпозиумы, откуда она привозила массу добытых и систематизированных ценнейших сведений, данных из мира медицинской науки и практики. Вернувшись в Харьков, уже на перроне вокзала жадно расспрашивала

К 95-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ Л.Т. МАЛОЙ

В ПАМЯТЬ О ВЕЛИКОМ УЧИТЕЛЕ

встречающих ее сотрудников о положении дел в институте, о самочувствии тяжелых больных, которых знала всех наперечет. Лишь заглянув домой или прямиком с вокзала мчалась в институт разбираться с поистине «грудой дел, суматохой явлений». Энергии хватало на все. Она не «исполняла обязанности», а жила многочисленными заботами и призывала к тому же сотрудников разными способами, в том числе любимыми, ставшими ее девизом строками из стихотворения Николая Заболоцкого:

Не позволяй душе лениться,
Чтоб воду в ступе не толочь,
Душа обязана трудиться
И день и ночь, и день и ночь».

Героические качества Любови Трофимовны как фронтовика, способность преодолевать себя и делать невозможное отмечает заведующая клиническим отделением артериальной гипертензии и заболеваний почек Национального Института терапии им. Л.Т. Малой НАМН Украины **М.М. Дунаевская**: «Поручая сотрудникам сложные задания и строго следя за их выполнением, Любовь Трофимовна словно испытывала каждого на прочность. Именно к такому пониманию я пришла после рассказов ее боевых подруг – Маши из Харьковской и Зины из Львовской областей, – которые лечились в Институте терапии по настоянию его директора. Фронтовички вспоминали, кроме прочего, эпизод, когда во время войны Любовь Трофимовна отцепила вагон от полыхающего огнем железнодорожного состава. «Как умудрилась сделать это ты, медработник, да к тому и женщина?» – впоследствии спрашивали ее. «Не знаю, но ведь смогла», – отвечала Любовь Трофимовна. Характерная реакция человека, внутренне готового к подвигу, иными словами – способность преодолеть, сделать невозможное. Того же, по сути, ожидала она от других, предъявляя нередко очень высокие требования».

Л.Т. Малая и Г.Д. Фадеенко с коллегами на съезде фармакологов Украины

Жизненному пути известного ученого, выдающегося государственного деятеля и талантливого врача Любови Трофимовны Малой были посвящены воспоминания заведующего отделом атеросклероза и ишемической болезни сердца Национального Института терапии им. Л.Т. Малой НАМН Украины, заслуженного деятеля науки и техники Украины профессора **В.И. Волкова**: «Уже в 36 лет Любовь Трофимовна стала доктором наук, профессором, заведующей кафедрой – для того времени действительно высоких требований редчайший, если не единственный, случай в отечественной клинической медицине. В послевоенные годы в среде местной профессуры было немало серьезных ученых, хороших врачей, но даже в их кругу Любовь Трофимовна выделялась своим неугомонным стремлением к познанию, редкой способностью ориентироваться в мире науки и безошибочно выбирать перспективные направления, новшества, колоссальной работоспособностью и впечатляющей результативностью. Достигнутое ее уже не интересовало как пройденный этап.

Открытие мемориальной доски Л.Т. Малой в ХНМУ

Когда ей стало тесно в рамках города, региона, она поднялась на республиканский, затем всесоюзный уровень. Вдумаемся, с кем Любовь Трофимовна общалась, налаживая деловые и дружеские связи, сотрудничество: академики Леонид Александрович Мясников, Павел Евгеньевич Лукомский, Федор Иванович Комаров, Алексей Павлович Голиков, Евгений Иванович Чазов – хорошо известные имена в отечественной и мировой кардиологии. С ними и другими специалистами именно такого уровня Любовь Трофимовна встречалась на всесоюзных и международных конференциях, совещаниях, семинарах, устраивала научно-практические мероприятия с их участием в Харькове.

Словом, Любовь Трофимовна, человек безусловно талантливый и деятельный, стремилась к высокому полету в соответствующем окружении. Даже в общественной работе, которую обычно расценивали как обременительное дополнение к основному занятию, Любовь Трофимовна заняла завидную высоту: она была членом Международной федерации женщин и первым заместителем председателя Комитета советских женщин, то есть правой рукой Валентины Терешковой – первой в мире женщины-космонавта.

Буквально добывая всевозможными способами и систематизируя информацию из мировой кардиологической науки, она предвидела направление ее развития, да так, чтобы в первых рядах, с весомыми результатами. В итоге общеизвестное: первые палаты интенсивной терапии для тяжелых кардиологических больных, инфарктное отделение в двадцать седьмой больнице, проблемная кардиологическая лаборатория при кафедре госпитальной терапии, структурные реорганизации, приведшие к созданию Института терапии – единственного в Украине медучреждения такого профиля.

В конце концов, все, что она достигала своей разноплановой деятельностью, делалось для людей и осталось людям. В том числе Институт терапии, который создан ею и недаром носит ее имя».

Материал подготовила ***Т.А. Лавренко,*** *научный сотрудник отдела научно-организационной работы и медицинской информации с библиотекой*

ГУ «Институт терапии им. Л.Т. Малой НАМН Украины»

СТУДЕНТСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

«Актуальні питання діагностики та лікування внутрішніх хвороб»

18–19 грудня 2013 року на кафедрі внутрішньої медицини №2 і клінічної імунології та алергології відбулася міжвузівська студентська наукова конференція з міжнародною участю «Актуальні питання діагностики та лікування внутрішніх хвороб», у роботі якої взяли участь студенти Бєлгородського державного національного дослідного університету, Львівського національного медичного університету та Харківського національного медичного університету.

Відкрив конференцію завідувач кафедри професор П.Г. Кравчун. Під час конференції було заслухано 22 доповіді, в яких розкрито багато цікавих тем сучасної медицини, особливо в галузі кардіології, гастроентерології, імунології. За інноваційні підходи до проблеми, практичну значимість роботи, найкраще представлений клінічний випадок були відзначені доповіді студентів Н. Гужви, Є. Міхєєнко, М. Руденко, Є. Железнової, Смбата Пахлевонян, Саїда Курбанова, В. Кушніра, Г. Грицюка, К. Меламуд, К. Мамедової, Ю. Конечного. Усіх учасників нагородили грамотами за активну участь у роботі конференції, а після цього запросили до дружньої вечері. Гості з Львівського національного медичного університету та ближнього зарубіжжя проявили високий рівень обізнаності в галузі терапевтичних наук та були запрошені до участі у щорічній науковій конференції «Медицина третього тисячоліття».

Науково-дослідна робота студентів є невід'ємною частиною навчально-виховного процесу, бо саме дослідницька робота допомагає майбутнім фахівцям опанувати різні етапи організації та виконання експериментальних науково-дослідних робіт, спрямованих на вирішення важливих завдань медичної галузі.

М. Руденко, *II медфакультет*
Н. Гужва, *II медфакультет*

ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНЯ

«Сяйво посмішки» – конкурс для талановитих і творчих особистостей

Процес оволодіння професійними знаннями та практичними навичками базується на поступовому й послідовному зростанні рівня засвоєння матеріалу. Перший рівень – одержання теоретичних знань, другий – спостерігання та асистенція в ході виконання практичної навички, третій – самостійне виконання практичної навички під контролем викладача.

Основним завданням викладацького колективу кафедри є забезпечення необхідного рівня підготовки всього студентського складу. Однак у ході практичних занять та роботи студентського наукового гуртка можна виділити талановиті й творчі особистості, які демонструють неординарні здібності та, найголовніше, прагнення до власного розвитку й самовдосконалення. Їх і залучають до конкурсів професійної майстерності.

Наприкінці року на базі Університетського стоматологічного центру кафедрою стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицьової хірургії і імплантології було проведено конкурс з міжнародною участю «Сяйво посмішки. Творча майстерня».

Конкурс, що проводиться вже четвертий рік поспіль, встиг стати своєрідним відображенням потужної наукової та навчально-виховної роботи кафедрального колективу. Метою заходу став пошук обдарованої студентської молоді та створення умов для її творчого зростання.

У попередні роки змагання на звання «найкращого» проводилося з розділів дитячої терапевтичної стоматології та профілактики стоматологічних захворювань. Цього року, завдяки наявності чотирьох напрямків підготовки студентів, естафету прийняли «ортодонтія» та «дитяча хірургічна стоматологія».

Визначення професійної студентської майстерності з розділу «ортодонтія» проходило в 2 етапи. У конкурсі брали участь 12 студентів IV–V курсів стоматологічного та V факультетів, які розподілялися в команди методом жеребкування.

Змагання щодо найкращого знання ортодонтичних апаратів проводилося шляхом складання з частин (пазлів) кожним учасником 3 тематичних зображень. Після отримання цілісного зображення студент доповідав про конструктивні елементи апарата, класифікував його та обирав показання до його застосування.

Конкурс на найкраще володіння практичними навичками обстеження пацієнтів відбувався шляхом складання ортодонтичного діагнозу після проведення комплексу діагностичних процедур: поза- та внутрішньоротовий огляд, вимірювання контрольно-діагностичних моделей, аналіз ортопантомограми та телерентгенограми.

Конкурс з розділу «дитяча хірургічна стоматологія» складався з 2 етапів: теоретичного та практичного. На першому етапі студенти оцінювали рентгенограми хірургічної спрямованості та встановлювали попередній діагноз на їх основі. Під час другого етапу студенти проводили операцію «первинна хірургічна обробка» забито-рваної рани м'яких тканин, відтвореної на моделі.

Дипломантами конкурсу стали всі учасники, тому що вони продемонстрували високі теоретичні знання та впевнене володіння практичними навичками, а призерами конкурсу стали 6 осіб (по три призових місця в кожній номінації).

Ю.В. Ткаченко, *доцент кафедри стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицьової хірургії і імплантології*
Ю.Ю. Ярославська, *асистент кафедри*

СТУДЕНЧЕСКИЙ ФОРУМ

ПЕРВАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ СТУДЕНТОВ БАКАЛАВРАТА

10 января произошло знаменательное событие: состоялась первая в истории университета межкафедральная научная конференция студентов-бакалавров «Химия. Токсикология. Патофизиологические и медицинские аспекты», которая была проведена на IV медицинском факультете по инициативе кафедры медицинской и биоорганической химии и кафедры патологической физиологии. В работе конференции приняли участие студенты бакалаврата I и III курсов, обучающиеся по специальностям «Лабораторная диагностика» и «Сестринское дело».

Открыл конференцию декан IV медицинского факультета профессор В.В. Минухин, который акцентировал внимание присутствующих на значимости события: конференция для студентов, обучающихся на образовательно-квалификационном уровне «бакалавр» проводится в медицинском университете впервые. Заведующая кафедрой медицинской и биоорганической химии профессор А.О. Сыровая и заведующая кафедрой патологической физиологии профессор О.В. Николаева обратили внимание присутствующих на актуальность тематики конференции и значение междисциплинарной интеграции в процессе подготовки высококвалифицированных специалистов.

В рамках конференции работали три секции «Хелатные соединения и отравления тяжелыми металлами»; «Токсикологические, фармакодинамические и фармакокинетические аспекты отравления тяжелыми металлами»; «Патофизиологические аспекты отравления тяжелыми металлами». Вели секции кураторы Л.В. Лукьянова, Р.О. Бачинский, С.Н. Козуб. Дружеская теплая и деловая атмосфера царила во время проведения этого студенческого форума.

В конце работы конференции члены жюри (профессора В.В. Минухин, А.О. Сыровая, О.В. Николаева, А.Н. Шевченко, доценты Т.И. Ермоленко Л.Г. Шаповал) подвели итоги. При оценке студенческих работ учитывались актуальность темы, умение представить исследовательский материал и сделать адекватные выводы, научность и наглядность презентации, соблюдение регламента выступления.

I место среди студентов-бакалавров I курса занял В. Немидько; II место – Д. Волков и Т. Глуходед; III место – А. Недомовная и А. Расцветаева. Кроме того, доклад В. Немидько был специально отмечен жюри как пропагандирующий здоровый образ жизни, а студентка Т. Глуходед получила приз зрительских симпатий.

I место среди студентов-бакалавров III курса заняла Я. Величко; II место разделили студенты Е. Барсукова, М. Заговора и В. Холодова; III место заняла Т. Мешкова.

Вторым направлением работы конференции стала заочная форма участия (куратор – С.А. Наконечная). Вниманию присутсвующих был представлен стендовый доклад «Токсичность металлов», подготовленный студентами I курса Л. Першиной, В. Приходько, И. Тягло.

По материалам конференции издан сборник тезисов докладов, который получил каждый участник научного форума, а победители были премированы памятными подарками – книгами.

А.О. Сыровая, *заведующая кафедрой медицинской и биоорганической химии, профессор,*
О.В. Николаева, *заведующая кафедрой патологической физиологии, профессор*

ЛИСТ-ПОДЯКА

На ім'я ректора університету надійшла подяка від директора Харківського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді «Довіра» Алли Щербак за участь студентів Михайла Гладенького, Кирила Орєхова (I медичний факультет) та Марії Саєнко (II медичний факультет) у міському фестивалі «Парад талантів» серед дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, учнів ПТНЗ, який було проведено у ТРЦ «Магелан» 17 грудня 2013 року.

На ім'я ректора університету надійшла подяка від імені голови Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України Альони Благовещенської за сприяння розвитку аматорської творчості та підтримку участі студентів ХНМУ у заходах галузевої профспілки. За рішенням професійного журі фестивалю конкурсу «Нові імена» танцювальний колектив узбецького земляцтва університету став переможцем у хореографічному жанрі, а театр естради «Діалог» – в номінації «Єдність музики та хореографії».

ХАРЬКОВСКАЯ МЕДИЦИНСКАЯ ШКОЛА *в воспоминаниях профессоров и выпускников*

к 210-й годовщине основания ХНМУ

В ГРЕЧЕСКОМ ЗАЛЕ...

...Расскажу про одну поездку в Ленинград. В то время мы старались часто бывать в городе на Неве с целью посетить спектакли Большого драматического театра. Например, известную постановку «История лошади» с Лебедевым в главной роли. Это был культовый спектакль, и мы считали своим долгом попасть на него. И вот с двумя друзьями-студентами, с которыми, кстати, я продолжаю дружить и сейчас, мы отправились в Ленинград. Билеты на поезд по студенческому стоили тогда 9 рублей 50 копеек в один конец. То есть, за 18 рублей мы ездили туда и обратно. Помню, возил нас поезд №18 «Харьков-Ленинград». Месячной стипендии на такую поездку нам вполне хватало. Мы даже не задумывались над тем, где заночуем: главное – попасть в театр. А это было непросто. Один из нас занял очередь в театральную кассу, я же ходил перед театром в надежде купить билет у кого-нибудь, даже у спекулянтов. Тут вижу – прохаживается мужчина печального образа. До начала спектакля оставалось совсем немного времени. И он спрашивает меня: «Вам билеты нужны?». – «Конечно, нужны!», – говорю. Дает он мне два билета. Я спросил, сколько я должен, но мужчина лишь махнул рукой, грустно молвил: «Она не пришла» – и ушел. Два билета у нас было, как-то раздобыли третий и попали на спектакль.

«История лошади» произвела неизгладимое впечатление. Но после театра встал вопрос: где мы будем ночевать? Поезд на следующий день, а дело происходило на зимних каникулах, и снег был по колено. Поначалу мы направились к гостинице, в окнах которой уютно горел свет. Но, увидев швейцара в форме, поняли, что переоценили свои силы. Гостиница оказалась для иностранцев, мы же обладателями валюты не являлись. Перспектива остаться ночью на морозе совсем не радовала. Мы забрели на станцию «Скорой помощи», поведали, что мы будущие врачи из Харькова, показали студенческие билеты и попросились на ночлег. Коллеги пошли навстречу, предупредив, что могут нам предложить расположиться только в «греческом зале». Нас это заинтриговало. «Греческий зал» оказался действительно большим залом, практически неотапливаемым, в котором стояли топчаны. Эта станция «Скорой помощи» находилась в старинном особняке, отсюда и «греческий зал». Уже значительно позже друзья из Петербурга рассказали, что именно на этой станции «Скорой помощи» трудился будущий маэстро Александр Розенбаум.

Выдали нам в ту ночь две подушки и три одеяла. Утром разбудили в половине седьмого – пришел начальник станции и пожелал с нами познакомиться. Очевидно, хотел убедиться, что мы действительно студенты-медики. Побеседовали, пришлось ему вновь студенческие билеты демонстрировать. Все остались довольны. Прощаясь, он спросил: «Вы, ребята, наверное, голодные?». Есть нам хотелось, и мы это подтвердили. А где можно было в те годы купить еду в семь утра?

«Тут за углом есть дежурная аптека», – поведал начальник станции. Мы удивились, и он пояснил свою мысль: «Купите там аскорбиновую кислоту с глюкозой. Это таблетки большие, сладкие и немного с кислинкой. Скушайте их – поможет». На том и расстались.

Е.М. Поляков,
директор медицинского центра «Ваш доктор»

Из газеты «Время Института здоровья», № 4, 2008 г.

В ПОМОЩЬ ГОРОДУ

Новогодние дежурные

В преддверии праздников Харьков преобразился: тысячи гирлянд освещают ул. Сумскую, километры мишуры встречают поезда на вокзале, по-новогоднему переливается Зеркальная струя.

В самом центре Харькова, на площади Свободы, традиционно расположился праздничный городок. И пусть погода совсем не зимняя, но ежедневно тысячи людей приезжают, чтобы полюбоваться чудо-елочкой, заглянуть в домик Деда Мороза, выбрать подарки на ярмарке. Самых маленьких харьковчан организаторы решили порадовать двумя огромными горками. Но оказалось, что желающих покататься очень много, и тогда помощи попросили у студентов Харькова.

Ну а кто может навести порядок и успокоить детвору лучше, чем будущие педиатры? Вот так и получилось, что ребятам с III медфакультета доверили нести почетную вахту по сохранению детских шей, рук и ног в целости и сохранности!

Наши дежурные настолько ответственно и старательно подошли к этой нелегкой задаче (согласитесь, стоять 4 часа на холоде, контролировать малышню и при этом еще успокаивать их родителей – дело не из простых), что не выразить им слова благодарности просто невозможно: Департамент по делам семьи, молодежи и спорта наградил наших ребят грамотами, билетами в веревочный парк и на новый скалодром. Особая благодарность заместителю декана III медфакультета, куратору студенческого самоуправления А.В. Троценко.

Дарья Кузнецова, *студкор (III медфакультет)*

ВІЗИТ ДО ВЕТЕРАНА

ЗУСТРІЧ З ЙОСИПОМ ДАВИДОВИЧЕМ ГОФМАНОМ

19 грудня представники Координаційної ради студентського самоврядування відвідали Йосипа Давидовича Гофмана в Полтаві й привітали ветерана з наступаючими новорічними святами.

Йосип Давидович Гофман – особлива людина не тільки для Харкова та України, але й для всього світу. Він захищав нашу Батьківщину в період Великої Вітчизняної війни, а потім увійшов до складу делегації СРСР на Нюрнберзькому трибуналі. Йосип Давидович унікальний тим, що на сьогодні він єдиний живий свідок трибуналу проти фашистських злочинців, що відбувся в 1945 році. Його місія полягала в супроводі й охороні головного обвинувача від Радянського Союзу Романа Руденка.

Ветеран згадав події трибуналу, а також важкі військові роки, службу в розвідці й післявоєнний період життя. Зустріч була сповнена поваги до видатної людини, автора безлічі книг на тему Нюрнберга, післявоєнного облаштування, а також публікацій з афоризмами й народними мудростями. Ми бажаємо Йосипу Давидовичу насамперед здоров'я, довголіття й творчого натхнення для написання його чудових книг!

Координаційна рада студентського самоврядування

ІГРИ РОЗУМУ

ЮВІЛЕЙНИЙ ТУРНІР ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КЛУБУ «ЩО? ДЕ? КОЛИ?»

Рівно 5 років тому в Харківському національному медичному університеті було заповнено інтелектуальну нішу студентського дозвілля. 20 грудня 2008 р. стало днем народження клубу «Що? Де? Коли?». З самого початку свого існування клуб об'єднав багатьох студентів з усіх факультетів та вже у 2011 р. став найбільшим клубом університету за кількістю активних учасників у своєму складі. Ці події стали підтвердженням того, що молодь, яка навчається в нашому університеті, прагне не тільки розвивати свої медичні знання, а й досягти високого рівня інтелектуальних здібностей.

За 5 років було проведено більше 10 ігор за звання кращої факультетської команди університету, визначено кращих гравців клубу, відбулося більше 100 тренувань для гравців. На базі інтелектуального клубу також було офіційно створено Дебатний клуб, в якому студенти мають можливість висловлювати свої думки та грамотно вести словесні баталії.

Особливими досягненнями клубу «Що? Де? Коли?» стали успіхи на міських, обласних та міжнародних турнірах. У 2012 р. клуб став чемпіоном Харкова серед найсильніших команд міста. Завдяки цьому досягненню за запрошенням магістра Олександра Друзя збірна команда ХНМУ взяла участь у турнірі в м. Калуга (Російська Федерація) та посіла V місце. У 2013 р. команда нашого університету здобула перемогу в обласному турнірі серед команд «Що? Де? Коли?». Новинкою клубу стало проведення ігор серед викладачів нашого університету. Перша така гра відбулася навесні 2013 року, де перемогу здобула команда II медичного факультету. Взагалі за всі роки проведення ігор 4 рази чемпіонами ставали представники I медичного факультету під керівництвом Роберта Сурманідзе та Андрія Овсяннікова. Три рази святкувала перемогу команда IV медичного факультету, яку очолював Павло Федощенко. Два рази вигравала команда стоматологічного факультету, капітаном якої був Костянтин Гнєдой.

Чергова гра за звання чемпіона відбулася 20 грудня цього року, в якій взяли участь дві команди I медичного факультету під керівництвом Андрія Овсяннікова та Віталія Кругляка, капітаном команди II медичного факультету стала Олеся Плєхова. III медичний очолював Ігор Товстуха, стоматологічний факультет – Тимофій Попов. Також було сформовано команду, яка виступала поза конкурсом, капітаном обрали професора Віталія Гаргіна.

На початку гравцям продемонстрували відеоролик з основними моментами та подіями клубу за 5 років. Потім пролунала вічна класика Штрауса – гра почалася! Перший тур завершився перемогою II медичного факультету, але в другому турі лідерство перейшло до команди Андрія Овсяннікова, яка й посіла перше місце. Друге місце за II медичним факультетом, третє – за стоматологами. Кращими гравцями клубу обрали Антона Кравченка (I медичний) та Едуарда Корчмаря (II медичний). Вони отримали індивідуальні нагороди й дипломи. На цьому ювілейна гра була закінчена. Також вона стала останньою для мене як керівника клубу та його засновника.

Інтелектуальний клуб «Що? Де? Коли?» бажає всім студентам і викладачам нашої alma mater високих інтелектуальних та наукових досягнень, наполегливості в здобутті нових знань і впевненості у своїх силах!

Роман Єлісєєв, *президент клубу «Що? Де? Коли?»*

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Особливості оподаткування нерухомого майна громадян в Україні

З 1 січня 2013 року відповідно до ст. 265 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) запроваджено податок на нерухоме майно (у т. ч. його частки), яке є власністю фізичної особи, – будинки, зокрема садові й дачні, та квартири.

Згідно з п. 2.2 наказу Державного комітету статистики №251 від 21.07.2008 р. «Про затвердження Інструкції щодо заповнення форми державного статистичного спостереження №1-житлофонд (річна) "Житловий фонд"», **до житлової площі включається** площа квартир, що складається з однієї житлової кімнати, яка є одночасно кухнею; житлових кімнат у нежитлових будівлях – школах, лікарнях тощо, а також площа житлових кімнат, тимчасово не заселених з будь-яких причин (ремонт переобладнання). **До житлової площі не належить** площа кухонь, коридорів, ванних кімнат, комор, убудованих шаф, інших підсобних приміщень, площа житлових квартир і кімнат, які переведені у нежитлові; нежитлові приміщення в житлових будинках, призначені для торговельних, побутових та інших потреб непромислового характеру.

Не є об'єктом оподаткування (п. 265. 2.2. ПКУ):

1) об'єкти житлової нерухомості, які перебувають у власності держави або територіальних громад (їх спільній власності);

2) об'єкти житлової нерухомості, які розташовані в зонах відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення, визначені законом, у тому числі їх частки;

3) будівлі дитячих будинків сімейного типу;

4) садовий або дачний будинок, але не більше одного такого об'єкта на одного платника податку;

5) об'єкти житлової нерухомості, у тому числі їх частки, що належать фізичним особам, які відповідно до закону мають статус багатодітних або прийомних, чи малозабезпечених сімей, опікунів, піклувальників дітей, але не більше одного такого об'єкта на сім'ю, опікуна, піклувальника;

6) гуртожитки;

7) об'єкти житлової нерухомості, в тому числі їх частки, що належать дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, та особам із їх числа, визнаним такими відповідно до закону, дітям-інвалідам, які виховуються одинокими матерями (батьками), але не більше одного такого об'єкта на дитину.

Відповідно до п. 265.5. ПКУ ставки податку встановлюються у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати, визначеної **в Законі про Державний бюджет на відповідний рік,** встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. м. бази оподаткування органами місцевого самоврядування.

Відповідно до рішення Харківської міської ради ставка податку в м. Харкові дорівнює граничному розміру ставок, визначених ПКУ, в таких розмірах:

1) не більше 1% – для квартир(и), житлова площа яких не перевищує 240 кв. м, або житлових будинків(у), житлова площа яких не перевищує 500 кв. м;

2) 2,7% – для квартир(и), житлова площа яких перевищує 240 кв. м, або житлових будинків(у), житлова площа яких перевищує 500 кв. м;

3) 1% – для різних видів об'єктів житлової нерухомості, що перебувають у власності одного платника податку, сумарна житлова площа яких не перевищує 740 кв. м;

4) 2,7% – для різних видів об'єктів житлової нерухомості, що перебувають у власності одного платника податку, сумарна житлова площа яких перевищує 740 кв. м.

У разі наявності у платника податку – фізичної особи більше одного об'єкта оподаткування, у тому числі різних видів (квартир, житлових будинків), база оподаткування **обчислюється, виходячи з сумарної житлової площі всіх таких об'єктів, у тому числі часток усіх таких об'єктів** (п. 265.3.4. ПКУ).

У такому випадку згідно з п. 265.1.2. ПКУ зазначено визначення платників податку в разі перебування об'єктів житлової нерухомості у спільній частковій або спільній сумісній власності кількох осіб:

1) якщо об'єкт житлової нерухомості перебуває у спільній частковій власності кількох осіб, платником податку є кожна з цих осіб за належну їй частку;

2) якщо об'єкт житлової нерухомості перебуває у спільній сумісній власності кількох осіб, але не поділений у натурі, платником податку є одна з таких осіб-власників, визначена за їх згодою, якщо інше не встановлено судом;

3) якщо об'єкт житлової нерухомості перебуває у спільній сумісній власності кількох осіб і поділений між ними в натурі, платником податку є кожна з цих осіб за належну їй частку.

Податок сплачується на підставі направленого податкового повідомлення/рішення про сплату суми обчисленого податку за місцезнаходженням кожного з об'єктів житлової нерухомості, надсилаються (вручаються) платнику податку – фізичній особі контролюючим органом за місцем його податкової адреси (місцем реєстрації) до 1 липня року, що настає за базовим податковим (звітним) періодом (роком) (п. 265.7.2. ПКУ). Таким чином, податок за 2013 рік сплачуватиметься у 2014 році.

Податкове зобов'язання за звітний рік з податку сплачується фізичними особами протягом 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення.

Пункт 265.4. ПКУ передбачає пільги зі сплати податку, а саме: база оподаткування об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, у тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи – платника податку, зменшується:

1) для квартири/квартир незалежно від їх кількості – на 120 кв. м;

2) для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості – на 250 кв. м;

3) для різних видів об'єктів житлової нерухомості, у тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток) – на 370 кв. м.

Таке зменшення надається 1 раз за кожний базовий податковий (звітний) період (рік).

Пільги зі сплати податку не надаються на об'єкти оподаткування, що використовуються їх власниками з метою одержання доходів (здаються в оренду, лізинг, використовуються у підприємницькій діяльності).

О.Г. Омельчук, *начальник юридичного відділу*

ЗАПОБІГТИ, ВРЯТУВАТИ, – ДОПОМОГТИ

Общие правила безопасного поведения в метрополитене

При входе на станцию и выходе из нее будьте осторожны с открывающимися в обе стороны стеклянными дверями. Порывом воздуха или из-за небрежности идущего впереди вас человека можно травмировать кисти рук и голову. В свою очередь, заходя в метро или выходя из него, придерживайте двери, чтобы не ударить ими идущего позади человека.

Будьте предельно внимательны, заходя на эскалатор. Во избежание травмы при резкой остановке эскалатора, держитесь за движущийся поручень. Находясь на эскалаторе с ребенком, помните, что такая на первый взгляд мелочь, как развязавшийся шнурок ботинка или не подвернутая брючина, могут быть затянуты механизмом эскалатора и нанести если не физическую, то уж точно психологическую травму. Держите малыша за руку и следите за тем, чтобы он не засовывал пальцы и различные предметы под движущийся поручень и своевременно сошел со ступеньки.

На платформе метрополитена не стойте у края, особенно при большом скоплении людей. Надежнее, если за спиной вообще никого нет. Старайтесь держаться к рельсам боком, а не лицом.

Заходя в вагон с ребенком, пропустите его вперед, а выходить нужно в обратной последовательности. Заранее обговорите с ребенком ситуацию и ваши с ним действия, когда двери могут закрыться и разъединить вас.

В случае если ваша вещь упала на рельсы, не пытайтесь достать ее самостоятельно. Сообщите о случившемся дежурному, который достанет ее специальными клещами.

Если вы упали на пути, не пытайтесь самостоятельно выбраться наверх, поскольку под краем платформы расположен контактный рельс, находящийся под высоким напряжением. Пока нет поезда, бегите к месту остановки первого вагона, ориентиром которого является большое зеркало, благодаря которому машинист контролирует обстановку на платформе. А если состав уже близко, немедля ложитесь в яму между рельсами.

Перед отправкой поезда машинист контролирует посадку пассажиров в зеркало заднего вида. Если возникла аварийная ситуация и нужно задержать отправление состава, подайте машинисту сигналы.

Если при вас на рельсы упал человек, необходимо послать нескольких человек сообщить о чрезвычайной ситуации дежурному по станции. Кому-нибудь нужно стать у выхода поезда из тоннеля, чтобы подать сигнал машинисту. Если человек в сознании, помогите ему сориентироваться, дав указания о действиях в подобной ситуации, которые были приведены выше.

Если есть возможность, садитесь в центральные вагоны состава, которые в случае чрезвычайной ситуации повреждаются в меньшей степени, чем первый и последний.

Н.К. Орех, *мастер производственного обучения курсов г. Харькова*
Н.М. Волощук, *начальник штаба ГО*

ЛІТЕРАТУРНА СПАДЩИНА

СИЯНИЕ СНЕГОВ

Как зимой завершена
обида темных лет!
Какая в мире тишина!
Какой на свете свет!

Сон мира сладок и глубок,
с лицом, склоненным в снег,
и тот, кто в мире одинок,
в сей миг блаженней всех.

О, стыдно в эти дни роптать,
отчаиваться, клясть,
когда почиет благодать
на чаявших упасть!

В морозной сини белый дым,
деревья и дома,–
благословением святым
прощает нас зима.

За все зловещие века,
за всю беду и грусть
младенческие облака
сошли с небес на Русь.

В них радость – тернии купать
рождественской звезде.
И я люблю ее опять,
как в детстве и в беде.

Земля простила всех иуд,
и пир любви не скуп,
и в небе ангелы поют,
не разжимая губ.

Их свечи блестками парят,
и я мою зажгу,
чтоб бедный Галич был бы рад
упавшему снежку.

О, сколько в мире мертвецов,
а снег живее нас.
А все ж и нам, в конце концов,
пробьет последний час.

Молюсь небесности земной
за то, что так щедра,
а кто помолится со мной,
те – брат мне и сестра.

И в жизни не было разлук,
и в мире смерти нет,
и серебреет в слове звук,
преображенный в свет.

Приснись вам, люди, снег во сне,
и я вам жизнь отдам –
глубинной вашей белизне,
сияющим снегам.

Борис Чичибабин,
1979 г.

УКРАЇНСЬКА КВІТКА

Український народ багатий на талановитих людей, та не завжди ми бережемо наші перлини. Інколи навіть надзвичайно мало знаємо про них... Таким скарбом співочого народу українського є Квітка Цісик, ім'я якої стало відомим почасти завдяки сучасним українським співакам, зокрема пісню «Ой верше, мій верше» виконувала Джамала, а також суперфіналістка шоу «Х-фактор» Юлія Плаксіна.

Квітка Цісик народилася 4 квітня 1953 р. у Квінті (Нью-Йорк, США) в сім'ї повоєнних емігрантів із Західної України Іванни та Володимира Цісиків. Батько Квітки був скрипалем, саме він вчив її грати на скрипці ще з п'яти років. З дитинства Квітка дуже любила співати. Після школи вона вступила до Державного університету Нью-Йорка на клас скрипки. Проте через рік вона залишила університет і була прийнята в Mannes School of Music, де під керівництвом хранителя віденської оперної традиції професора Себастіана Енгельберга отримала знання з вокалу та відшліфувала свій голос – колоратурне сопрано. Навчання закінчила в 1974 році. Ще студенткою почала працювати, оскільки потрібно було оплачувати навчання та допомагати родині. Тоді вона і подалася в шоу-бізнес та дуже швидко зарекомендувала себе як досконала вокалістка в будь-якому музичному стилі. Квітка обрала собі псевдонім Кейсі (Касеу – за першими літерами її імені та прізвища). Її почали запрошувати до роботи над своїми альбомами поп та рок-зірки (Майкл Болтон, Боб Джеймс, Лінда Ронстад, Роберта Флек, Девід Санборн, Карла Саймон, Мікіо Масуо, Квінс Джонс, а з Майклом Джексоном Квітка співала в одному хорі). Співачка також виконувала саундтреки до кінофільмів.

Дуже швидко вона стала однією з найбільш високооплачуваних виконавиць рекламних мотивів для радіо та телебачення. Її голос звучав у рекламних роликах таких брендів, як Coca-Cola, American Airlines, Mr. Pibbs, Sears, JC Penney, Safeway grocery stores and Starburst candies. З 1982 року Квітка була єдиним і незмінним голосом компанії Ford Motors. 1977 р. Квітка здобула нагороду Оскар в номінації «Краща пісня для кіно» за саундтрек до фільму "You Light Up My Life". 1980 р. вона записала свій перший альбом "Songs of Ukraine" («Пісні з України»), 1989 р. – другий альбом, який отримав назву "Two Colors" («Два кольори»). Альбоми є родинними проектами: перший чоловік Квітки – композитор-аранжувальник Джек Корнер, другий – Ед Ракович – інженер звукозапису, спродюсував їх; сестра Марія Цісик грала на піаніно, а мати Іванна стежила за чистотою вимови доньки; у записі брали участь близько 20 музикантів, які грали на понад 10 різних інструментах. Альбоми, яким немає рівних в українській легкій музиці, зібрали купу нагород у Канаді, а 1990 р. були номіновані на «Греммі» в категорії contemporary folk. Між записами альбомів відбулося розлучення з Джеком та шлюб з Едом (йому вона народила сина Едді).

Квітка з матір'ю відвідали Україну у 1983 р., коли її пісні ще заборонено було крутити по радіо, дуже мріяла дати серію концертів вже в незалежній Україні. Віктор Мішалов (австралієць українського походження), з яким Квітка навчалася в Консерваторії, привіз платівку Квітки Цісик в Україну. Тоді з'явилася перша платівка «Квітка», і вона набула неабиякої популярності. Свого часу Олександр Горностай (один з організаторів фестивалю «Червона Рута») запрошував Квітку Цісик до України для участі у фестивалі 1989 р., а у 1992 р. для участі в концерті з нагоди першої річниці незалежності України. На жаль, жодного разу вона не змогла приїхати, хоч дуже хотіла. 29 березня 1998 р. Квітка Цісик померла від раку молочної залози у себе в Манхеттені.

Навесні 2009 р. Міністерство культури і туризму України репрезентували у США в рамках III Фестивалю української культури конкурс української пісні пам'яті Квітки Цісик «Квітка». На американській землі в знак пам'яті про Квітку Цісик, її нев'янучий талант засновано Фонд підтримки музично обдарованих дітей «Адже життя прекрасне» (акумулює кошти на закупівлю мамографічного обладнання для України).

Матеріал підготували викладачі кафедри української мови, основ психології та педагогіки

О.В.Самолисова, С.А.Унковська

НАУЧНАЯ БИБЛИОТЕКА ХНМУ

Приглашаем в мир художественной литературы!

Несмотря на то, что в наше время все больше оборотов набирают электронные носители информации, интерес к традиционной книге не пропал. Именно она является связующим звеном между прошлым человеческого общества и его настоящим. Художественная литература в доступной форме отражает все сферы человеческой деятельности, в частности, медицины.

Возможности фонда художественной литературы Научной библиотеки ХНМУ охватывают широкий спектр профессиональных интересов медиков. Мастеров художественного слова в различные эпохи неизменно волновали многие стороны медицинской профессии: взаимоотношения врача и больного, утверждение профессии врача в обществе, врач-ученый, врач и война, медицинская этика и др. Предлагаемое многообразие художественной литературы о медицине и врачах позволяет удовлетворить самые разнообразные читательские вкусы: классическая проза и драматургия, поэзия, мемуары, публицистика, любовные романы, научная фантастика, детективы, юмор и многое другое. Мы уверены, что общение с художественной литературой не только принесет вам удовольствие, но и повысит уровень профессиональной эрудиции, приобщит к достижениям отечественной и мировой культуры.

В 2013 году фонд библиотеки университета пополнился 1 064 экземплярами книг художественного жанра. Ждем вас на абонементе художественной литературы! В стенах Научной библиотеки всегда рады видеть вас и быть вам полезными.

В.М. Серпухова, *зав. отделом обслуживания научной литературой,*
О.В. Озеркина, *зав. сектором абонемента научной литературы*

КОЛОНКА ПСИХОЛОГА

Арт-терапия для будущих медиков

Уже второй год на базе учебно-научного центра проходят психологические тренинги для студентов, которые интересуются психологией, саморазвитием, а также хотят научиться разбираться в людях и в самих себе. Мы решили встретиться с психологом ***Екатериной Валерьевной Дмитриенко*** *и разузнать у нее все детали.*

В.З: Скажи, пожалуйста, прийти на тренинг возможно только при наличии конкретной проблемы?

Е.Д.: Отвечу так: чаще всего ребята приходят не с проблемой, а из любопытства. Их интересуют новые эмоции, общение, поиск друзей, повышение своей способности завязывать и поддерживать контакт, особенно это касается студентов младших курсов. Однако в результате психологических упражнений, игр участники постепенно осознают сильные и слабые стороны своей личности. Ведь то, что происходит с ними в процессе тренинга – зеркальное отражение событий в их реальной жизни. Кто-то слишком зажат и неактивен, потому что искренне считает себя хуже других, постоянно ждет негативной оценки своего поведения; кто-то наоборот пытается руководить всеми, потому что не выносит доминирования над собой и тема конкуренции – одна из самых болезненных. Многие понимают, что совсем не умеют отслеживать свои эмоции или выражать их. Осознание подобных моментов – одна из целей психологического тренинга.

В.З.: Насколько мне известно, в последнее время ты проводишь не просто тренинги, а занятия по арт-терапии. Расскажи, в чем разница?

Е.Д.: Групповая психологическая работа происходит по двум направлениям: тренинги, где мы отрабатываем конкретный психологический навык, например: способность к самоорганизации, управлению временем, ораторское мастерство, работа в команде и т.д. Кстати, темы тренингов можно увидеть на сайте университета в разделе «Психолог ХНМУ». Второй вид групповой психологической работы – это занятия по арт-терапии. Это такой вид работы, где мы обязательно что-то создаем из подручных материалов и посредством созданного арт-объекта учимся анализировать себя и понимать других. Есть также техники, с помощью которых мы заглядываем в будущее, делая коллажи желаний и целей или узнаем как действительно видят нас окружающие, когда участвуем в тренинге «маски».

В.З.: Но ведь есть люди, которые не умеют рисовать или что-либо придумывать. Такая работа им не подходит?

Е.Д.: Как раз наоборот. Все задания в арт-терапии придуманы для людей, которые считают себя не вполне творческими. Но в процессе работы творческий потенциал раскрывается, и они создают иногда настоящие шедевры! Однако основная цель работы – это, конечно, самопознание, развитие рефлексии и эмоционального интеллекта, которые полезны каждому человеку, но будущим медикам это действительно необходимо.

В. Захаревич

Источник вдохновения

Из всех искусств высоких издавна,
С чем вряд ли будет спорить кто-то,
Профессия врача окружена
Особенным вниманьем и заботой.

Самоотверженна и нелегка,
Порою давящая непосильным грузом,
Она сумела быть во все века
Обласканной литературной музой.

По-видимому в ней заключена
Такая притягательная сила,
Что будущим писателям она
К вершинам творчества дорогу осветила.

Софокл, Рабле и Шиллер, и Уэллс,
О'Генри, Моэм, Конан-Дойл, Булгаков
Не праздный к медицине интерес
Выказывали с мастерским размахом.

Разламывая косности барьер
Сатиры беспощадным словом,
Смеялся со своих страниц Мольер
Над торгашами с докторским дипломом.

И Мастер с Патриарших утверждал:
Природе не с руки перечить!
Какой бы Бог талант врачу не дал,
Собачье сердце не очеловечить.

А гений, что безжалостно сравнил
Действительность со скорбною палатой
Сгорая на пределе скудных сил,
Остался верен медицине свято.

И многие из тех, что раскрывали
Призвание врача пером и словом,
В исканиях своих не забывали
Определить целительства основу.

Им удалось с неоспоримой высоты
В своих произведениях навечно
Запечатлеть знакомые черты:
Терпение, заботу, человечность.

Так пусть же будет непрерывен труд
Писателя во славу медицины!
Пусть полнится живительный сосуд
Идей, таланта, вдохновенной силы!

9 января 2014 г.
Ольга Озеркина

ПО СТРАНАМ И КОНТИНЕНТАМ

НОВЫЙ ГОД – БЫЛ! НОВЫЙ ГОД – ЕСТЬ! НОВЫЙ ГОД БУДЕТ ВСЕГДА!!!

Все двенадцать месяцев в году имеют латинские названия. Имя первому месяцу дал покровитель воинов бог Марс в честь двуликого бога Януса, который согласно древней мифологии управлял временем и сохранял все входы и выходы в городах, дворах и домах. Поэтому его изображали с ключом в руке. У него было два лица: одним видел все впереди себя, другим – все за своей спиной. Двуликость древнеримского бога ассоциировалась с его способностью заглядывать в будущее и не забывать о прошлом.

В Древней Руси январь величался сечнем – по поре вырубки леса. Сечень (сечь) соответствует польскому глаголу стычень (тыкать, ткнуть). С этим именем наши предки могли соединять мысль о переломе зимы (половина зимы проходит к середине января) или еще вероятнее – мысль о трескучих морозах. Схожее название – сичень – сохранилось за январем в Украине, а в Сербии и Хорватии – сечань. Другое древнее имя месяца – просинец – происходит от слова «просинь», что означает цвет синего неба, когда лучистое солнце ослепляет глаза. Освещенный снег имеет едва заметный розовый оттенок, а в тени он слегка синеет. В январе после продолжительной пасмурной погоды начинается прояснение.

Холоден и студен январь, льдистый месяц. Отсюда у него такие наименования: студзень – в Беларуси, леден – в Чехии, студенят и левзаец – в Болгарии. Многие народы мира называют январь созвучно этому имени: молдаване – януарие; эстонцы – йануарику; венгры, немцы, норвежцы, датчане и евреи – януар; шведы и голландцы – януари; румыны – ианиари; арабы – янаир; англичане – дженьюари; итальянцы – женнайо; португальцы – жанейро; испанцы – энеро; греки – ианоуарнос. В разных странах мира Новый год встречают не в одно время. Так, например, в Китае его празднуют в один из дней между 21 января и 18 февраля, а именно в тот, который следует за новолунием, приходящимся на этот отрезок времени. Еще более непостоянен новогодний праздник по мусульманскому календарю, который основан на лунных месяцах, в году 354–355 дней. Отмечают его в разные сезоны года: весной, летом, осенью, зимой. В Средней и Центральной Азии (Афганистан, Иран, Таджикистан, Узбекистан и др.) счет времени несколько другой и Новый год или Новый день, Навруз, как его называют в этих странах, также приходится на один из сезонов года. Новый год начинает свое путешествие по планете от 180-го меридиана. Этот меридиан замечателен тем, что в 1884 году 25 государств согласились отсчитывать от него начало суток. Эту условную границу называют «линией перемены дат». Она проходит по Тихому океану. Стоит пересечь эту линию в западном направлении – и сразу попадешь в ... завтрашний день! А если перейдете эту линию в восточном направлении, то угодите в день ... вчерашний!

Ночь отступает перед светом. Его нарастание чувствуют спящие под снегом бутоны ранневесенних цветов. Это близкое родство первого месяца года с весной народ отметил поговоркой: «Январь – весне дедушка». Не потому ль на новогодних праздниках Деда Мороза сопровождает юная дочь весны – Снегурочка?

М.П. Кириченко, *доцент кафедры спортивной медицины, физической реабилитации с курсом физвоспитания и здоровья*

КО ДНЮ СТУДЕНТА

Святая Татьяна

Жила в третьем веке Татьяна,
Была она диаконнессой,
Постом и молитвой служила
Она триединому Богу.
За веру боролась так рьяно,
Не просто заказывать мессы,
А голову положила,
Душе отворив в Рай дорогу.
Татьяна – заступница наша,
Студентов всегда охраняет
И в зимний день – жарче лета
Любви нет дороже и краше,
И верой своею пленяет
Татьянин день – день студента!

Татьяна Петренко,
студкор (IV медфакультет)

УКРАЇНСЬКІ ТРАДИЦІЇ

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ ЗАВІТАВ ДО ІНДІЙСЬКИХ СТУДЕНТІВ

Колективом кафедри медичної та біоорганічної хімії для адаптації студентів-першокурсників до життя й навчання в Україні – нової для індійських студентів країни з новими традиціями та кліматичними умовами – проведено свято Святого Миколая, на якому був присутній декан VI факультету по роботі з іноземними студентами доц. Д.В. Кацапов.

Викладачі кафедри представили доповіді-презентації про Україну, Харків, християнські свята та день Святого Миколая. У свою чергу студенти розповіли про свої рідні міста та деякі традиції Індії. Спілкування декана, колективу кафедри медичної та біоорганічної хімії зі студентами-першокурсниками продовжилося у теплій обстановці за чашкою гарячого чаю. Сподіваймося, що цей захід допоміг студентам більше пізнати Україну, покращити їх розуміння українських традицій і зародив любов до країни, де вони будуть проживати та навчатися найближчі 6 років.

Т.С. Тішакова, *асистент кафедри медичної та біоорганічної хімії*

ПРАЗДНИЧНЫЙ КОНЦЕРТ

А ЧТО ЗАГАДАЕШЬ ТЫ?

Пауло Коэльо утверждает, что если ты чего-нибудь хочешь, вся Вселенная будет способствовать тому, чтобы желание твое сбылось.

25 декабря студенты ХНМУ еще раз доказали, что из любого правила есть исключения: даже если вся Вселенная против, а ты очень хочешь, желание сбудется. Так, ни сложные модули, ни отсутствие новогодней погоды, ни даже внезапный перенос концерта не помешали нам отпраздновать Новый год и Рождество на сцене актового зала.

Режиссеры потрудились на славу, собрав в один сценарий всеми любимые «Арт-денс», «Панацею», «Вазубья», «Uzbek uziga-bek», «Атриум», «Иассу» с замечательным солистом Богданом Хаустовым, «Каданс», «Экспрессию» и еще многих талантливых медиков. Лейтмотивом концерта было исполнение всех желаний в канун волшебного праздника зимы. «12 желаний, а что загадаешь ты?» – именно такими словами всех желающих приглашали на концерт афиши в коридорах университета и на просторах Интернета.

Концерт прошел на одном дыхании, все выступления нашли горячий отклик у публики. Особенно популярными оказались номера студентов-иностранцев, в их перформансах было столько энергии, что усидеть на месте было невозможно! В эти моменты дежурным в зале пришлось побегать!

Сотрудников и студентов с праздником поздравил Владимир Николаевич Лесовой. Пожелав всем достичь своей цели в новом году, ректор передал свои полномочия на этот праздничный вечер Деду Морозу, чтобы спокойно насладиться концертом. Ну а Дед Мороз, ударив волшебным посохом, на подарки не скупился. Самые активные зрители получили сладкие призы, капитаны лучших команд КВН – долгожданные кубки, победители конкурса поэтов «Verses&Melodies» и конкурса плакатов «Мода на безопасный секс» ушли домой с грамотами и билетами в театр. Ну и конечно же, Дед Мороз подарил всем замечательное настроение!

Дарья Кузнецова, *студкор (III медфакультет)*

ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ

ДОБРО ЗАВЖДИ ВЕРТАЄТЬСЯ

6 січня представники волонтерського руху й студентського самоврядування нашого університету вирішили привітати із Різдвом мешканців хосписа на базі клінічної лікарні № 17 і зробити приємний сюрприз у вигляді солодких подарунків та найкращих побажань. Усього студенти-волонтери відвідали близько 50 палат, де познайомилися з пацієнтами й кожному приділили час і увагу.

Пацієнти були приємно здивовані такою подією й розчулені до глибини душі, бажали у відповідь продовжувати робити добрі справи, залишатися гарними людьми, цінувати молодість і, звичайно, змолоду берегти здоров'я.

Від вдячних пацієнтів студенти почули багато теплих слів, наприклад: «Ви мені замість ін'єкцій знеболюючого впорснули радість», «Це вам обов'язково повернеться, тому що милосердя – це добро, а добро завжди вертається» та ін.

Анастасія Рождественська, *I медфакультет*

ЮВІЛЯРИ

У січні свій ювілей святкують: доцент кафедри внутрішньої медицини № 3 **Надія Костянтинівна Александрова,** сторож господарчого відділу **Роман Анатолійович Ананьєв,** доцент кафедри фармакології та медичної рецептури **Світлана Яківна Ананько,** старший викладач кафедри медичної та біологічної фізики і медичної інформатики **Ольга Іванівна Антюфеєва,** завідувач кафедри офтальмології **Павло Андрійович Бездітко,** старший викладач кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фіз. виховання та здоров'я **Олег Андрійович Білик,** інженер I категорії експлуатаційно-технічного відділу **Віктор Петрович Бочарніков,** провідний бібліотекар **Валентина Євгенїївна Волошина,** доцент кафедри педіатрії № 2 **Сергій Олегович Губар,** асистент кафедри акушерства, гінекології та дитячої гінекології **Олексій Дмитрович Демиденко,** інспектор студентської канцелярії навчально-методичного відділу **Любов Павлівна Левенко,** старший викладач кафедри мовної підготовки іноземних громадян **Тетяна Миколаївна Макаренко,** фахівець з організації навчального процесу навчально-методичного відділу **Наталя Миколаївна Маслова,** провідний інженер-програміст відділу моніторингу якості освіти **Сергій Семенович Осіченко,** асистент кафедри епідеміології **Олександр Вікторович Подаваленко,** слюсар-сантехнік служби по організації, експлуатації та ремонту будівель, споруд та комунікацій **Микола Олександрович Проскурін,** старший викладач кафедри гістології, цитології та ембріології **Людмила Вікторівна Самосудова,** старший лаборант кафедри неврології **Еллада Василівна Черних,** доцент кафедри внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології **Наталія Василівна Шумова.**

Шановні ювіляри!
Колектив ХНМУ щиро вітає Вас з Днем народження!
У цей святковий день бажаємо Вам міцного здоров'я,
сімейного благополуччя, щедрої долі,
світлих надій та впевненості у майбутньому.
Нехай життя Вам дарує тільки приємні несподіванки,
а праця приносить вдячність та повагу людей.

МОВОЮ ФОТО

«Медичний університет»
Реєстраційне свідоцтво ХК № 193 від 29 червня 1994 р.
Засновник – Колектив Харківського національного медичного університету.
Газета виходить один раз на місяць
Адреса редакції: 61022, Харків, пр. Леніна, 4. Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707-73-60
e-mail: redakt@knmu.kharkov.ua
www.knmu.kharkov.ua

Підписано до друку 28.01.2013. Формат 60 х 90/4.
Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.
Умов. друк. арк. 8. Обл.-вид. арк. 8,5.
Тираж 500 прим. Зам. № 1/22.
Видання підготовлено та надруковано у ТОВ ВПП «Контраст».
61166, м. Харків, пр. Леніна, 40,
т. (057) 719-49-13, 717-76-51

Реєстраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000
За точність викладення фактів відповідальність несе автор. Рукописи не рецензуємо й не повертаємо. Точка зору авторів публікацій може не збігатися з позицією редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.

Редактор В. Захаревич
Коректори М. Тарасенко, Є. Рубцова